

Καλλικράτης παντού!

Πλήθος παρεμβάσεων σε ευαίσθητους τομείς όπως η Υγεία και η Παιδεία δρομολογεί η κυβέρνηση. Συγχωνεύσεις μονάδων του ΕΣΥ, άρση μονιμότητας σε πανεπιστημιακούς, ψαλίδι σε δεκάδες σχολές και Ιδρύματα

21/11/2010

Το τέλος της μονιμότητας των πανεπιστημιακών καθηγητών κι ο σαρωτικός «Καλλικράτης» που έρχεται σε τμήματα και σχολές ΑΕΙ-ΤΕΙ θα αλλάξουν δραματικά την εικόνα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα μας, από τους πρώτους κιόλας μήνες του 2011. Η οικονομική κρίση άπλωσε ήδη πλοκάμια πάνω από την Παιδεία και η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να... μικρύνει το κράτος, με όποιο κόστος.

Προχωρεί λοιπόν σε σχέδιο άρσης της μονιμότητας στις βαθμίδες του λέκτορα, του επίκουρου καθηγητή και του καθηγητή Εφαρμογών των ΤΕΙ, αξιολόγησης των μονίμων πανεπιστημιακών από επιτροπές διεθνούς σύνθεσης και στρατηγικού ανασχεδιασμού της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Από τα συνολικά 40 ΑΕΙ και ΤΕΙ που λειτουργούν σήμερα θα συνεχίσουν να υπάρχουν στα τέλη του 2011 μόνο τα μισά! Σήμερα λειτουργούν 22 πανεπιστήμια και 18 ΤΕΙ, με περισσότερα από 590 τμήματα. Ηδη ολοκληρώνεται η αποτίμηση του χώρου της

τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σε ό,τι αφορά τα πτυχία και το αντίκρισμά τους, αλλά και σε ό,τι αφορά τις υποδομές και τον όγκο των φοιτητών-διδασκόντων στα πανεπιστήμια.

Το πρώτο βήμα των ριζικών ανατροπών στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι το τέλος της μονιμότητας για τον λέκτορα και τον επίκουρο καθηγητή. Το προνόμιο της μόνιμης θέσης θα έχουν μόνον οι εκλεγμένοι αναπληρωτές και οι τακτικοί καθηγητές. Οι πανεπιστημιακοί θα βρίσκονται υπό συνεχή αξιολόγηση και θα επανακρίνονται κάθε τρία χρόνια. Στον νέο νόμο-πλαίσιο που θα έρθει στη Βουλή τον Ιανουάριο του 2011, για το διδακτικό προσωπικό των πανεπιστημίων αναφέρονται τα εξής:

- 1 Οι βαθμίδες του διδακτικού προσωπικού περιορίζονται σε τρεις (καθηγητές, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουροι καθηγητές). Οι επίκουροι καθηγητές θα μπορούν να κρίνονται μόνο δύο φορές για να ανέβουν βαθμίδα. Το ίδιο και οι αναπληρωτές.
- 2 Η μονιμότητα διασφαλίζεται από τη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή και άνω.
- 3 Καταργείται ο θεσμός του διδάσκοντος με βάση το ΠΔ 407 και αντικαθίσταται από τον θεσμό του λέκτορα με κυρίως διδακτικά καθήκοντα. Η θέση του λέκτορα δεν αποτελεί εξελίξιμη βαθμίδα.
- 4 Για την εκλογή σε θέση διδακτικού προσωπικού τα εκλεκτορικά σώματα θα είναι διεθνούς σύνθεσης. Οι μόνιμοι καθηγητές υπόκεινται σε περιοδική διαδικασία αξιολόγησης ως προς το ερευνητικό έργο τους από επιτροπές κρίσης διεθνούς σύνθεσης.
- 5 Θεσμοθετείται η δυνατότητα στα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ να εκλέγουν καθηγητές, οι οποίοι ήδη υπηρετούν σε αναγνωρισμένα Ιδρύματα του εξωτερικού, χωρίς οι τελευταίοι να υποχρεούνται να παραιτηθούν από τη θέση τους στο εξωτερικό. Οι καθηγητές που εκλέγονται με αυτό το καθεστώς θα πρέπει να απασχολούνται στην Ελλάδα για ένα διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών ανά έτος, με ανάλογες αποδοχές. Η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής των καθηγητών αυτών είναι ίδια με αυτά της επιλογής του λοιπού διδακτικού προσωπικού.
- 6 Για όλες τις βαθμίδες ανεξαιρέτως θα ισχύσει αξιολόγηση που θα γίνεται ανά τρία χρόνια. Θα αξιολογούνται οι δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά, καθώς και η εν γένει εξέλιξη και δραστηριότητα του κάθε πανεπιστημιακού. Οι καθηγητές θα αξιολογούνται μέσω ερωτηματολογίων και από τους φοιτητές τους. Στις περιπτώσεις που η αξιολόγηση είναι αρνητική θα τους αφαιρούνται προνόμια (π.χ. αφαίρεση ψήφου).

Από τα 40 ΑΕΙ - ΤΕΙ θα μείνουν τα μισά

Έρχονται λουκέτα και χιλιάδες απολύσεις

Το σχέδιο του δραστικού περιορισμού των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων περιλαμβάνει τις συγχωνεύσεις τμημάτων ή και σχολών ομοειδούς επιστημονικού αντικειμένου, τις συγχωνεύσεις ΑΕΙ και ΤΕΙ μεταξύ τους, καθώς και την ενσωμάτωση ενός μέρους πανεπιστημίου ή τεχνολογικού ιδρύματος σε ένα άλλο.

Το «λουκέτο» που έρχεται στις σχολές οδηγεί με ταχύτετους ρυθμούς σε χιλιάδες απολύσεις των συμβασιούχων καθηγητών, σε στρατιές ανέργων, ενώ θα μειώσει δραματικά τις φοιτητικές παροχές σε συγγράμματα, σίτιση και στέγαση.

Αλλάζει ριζικά και μάλλον βίαια ο χάρτης της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα, ακολουθώντας και την αντίστοιχη διεθνή τάση, αλλά κυρίως το δανικό και το γαλλικό πρότυπο συγχώνευσης των πανεπιστημίων (από τα 17 πανεπιστημιακά ιδρύματα που υπήρχαν στη Δανία απέμειναν τα 3).

Παρόμοιος ανασχεδιασμός έγινε και στη Γαλλία, όπου από τα περίπου 100 τριτοβάθμια ιδρύματα παρέμειναν να λειτουργούν 17 «εκπαιδευτικοί πόλοι», που συμπεριλαμβάνουν μεγάλο πλήθος κατευθύνσεων και σχολών).

Η σάρωση σε πρώτη φάση θα αφορά τα τμήματα των ΤΕΙ για τα οποία το φοιτητικό ενδιαφέρον έχει εκλείψει εδώ και χρόνια. Πρόκειται για περισσότερες από 40 σχολές (Ανθοκομίας, Ζωικής Παραγωγής, Φυτ. Παραγωγής, Ιχθυοκαλλιέργειών κ.ά.), που θα συγχωνευθούν ή θα βάλουν «λουκέτο» τον νέο χρόνο.

Οι επιτροπές του υπουργείου μελετούν επίσης τη συγχώνευση ακόμη και πανεπιστημίων, κυρίως περιφερειακών, όπως το Πελοποννήσου, το Στερεάς Ελλάδας, το Δυτικής Μακεδονίας, στα οποία υπάρχουν πλήθος σχολών με αλληλοεπικαλύψεις επιστημονικών αντικειμένων, που θα μπορούσαν να αποτελούν ένα μεγάλο κεντρικό πανεπιστήμιο.

Στόχος είναι ο περιορισμός του κατακερματισμού των σχολών και των πανεπιστημίων (για παράδειγμα, στη Βόρεια Ελλάδα και σε απόσταση αναπνοής υπάρχει το ΑΕΙ Μακεδονίας, το ΑΕΙ Δυτ. Μακεδονίας και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο. Στην Κρήτη υπάρχει το Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο. Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης υπάρχουν δύο τμήματα Μαθηματικών!).

Με διεθνή προκήρυξη η επιλογή πρύτανη

Την ευθύνη της ακαδημαϊκής διοίκησης του Ιδρύματος έχουν ο πρύτανης και η Σύγκλητος. Οι πρυτάνεις θα επιλέγονται βάσει διεθνούς προκήρυξης. Θα γίνεται δημόσια ακρόαση «ντιμπέιτ πρυτάνεων» στη νέα Σύγκλητο, στην οποία δεν θα μετέχουν φοιτητές, και ο πρύτανης θα πρέπει να έχει υψηλά ακαδημαϊκά προσόντα. Επιλέγεται, δηλαδή, από το Συμβούλιο έπειτα από διεθνή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Θα μπορεί να είναι καθηγητής πανεπιστημίου της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Το Συμβούλιο Διοίκησης θα αποτελείται από άμεσα εκλεγμένα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος, εξωτερικά μέλη, φοιτητές και εκπροσώπους του διοικητικού προσωπικού. Τα εξωτερικά μέλη του Συμβουλίου είναι σημαντικές προσωπικότητες που έχουν διακριθεί σε διάφορους τομείς της επιστήμης, των γραμμάτων, των τεχνών και της ευρύτερης κοινωνίας, τα οποία επιλέγονται ως άτομα και όχι ως ex officio εκπρόσωποι φορέων ή οργανισμών.

Πλαφόν στους μισθούς

- Ερχεται ριζική ανατροπή και στο μισθολόγιο των πανεπιστημιακών. Στον νέο νόμο-πλαίσιο, η πολιτεία θα έχει την υποχρέωση να δίνει στα πανεπιστήμια κονδύλια που θα καλύπτουν τον βασικό μισθό και μόνο. Από εκεί και πάνω, είναι «δουλειά» των ίδιων των Ιδρυμάτων να βρουν... χρηματοδότες. Τα ιδρύματα μπορούν να διαμορφώνουν τη δική τους συμπληρωματική πολιτική για την παροχή πρόσθετων κινήτρων στο προσωπικό τους.
- Για την ενθάρρυνση δωρεών προς τα Ιδρύματα προτείνεται η απαλλαγή από τη φορολόγησή τους.

BIBIAN ΜΠΕΝΕΚΟΥ
bibian@pegasus.gr